

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЦЕНТР СУЧАСНИХ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ:
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**

(матеріали III Міжнародної науково-методичної конференції)

27-28 лютого 2020 р.

ОДЕСА ОНЕУ 2020

ІННОВАЦІЙНІ ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНОЇ МОБІЛЬНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ЕКОНОМІСТА

Інтеграція до європейського освітнього простору в контексті Болонського процесу, динамічні зміни в економіці країни та світу, виїзд здібної і талановитої молоді на навчання за кордон (зважаючи на сприятливі умови) із бажанням згодом вдало працевлаштуватися і залишитися в обраній країні зумовлюють реформування освітньої системи України, упровадження інноваційних технологій у навчальні процеси.

Інноваційні технології визначають як «цілеспрямований системний набір прийомів, засобів організації навчальної діяльності, що охоплює весь процес навчання» [1, с. 94].

У науковій літературі представлено різні класифікації інноваційних технологій. Серед них можна виділити такі:

1) технології розвивального, особистісно-орієнтованого, колективного, модульно-розвивального і життєтворчого навчання, особистісно-орієнтованого виховання, психологічного й адаптивного управління, інтеграційної природничої освіти тощо (Л. І. Даниленко);

2) технології кредитно-модульного, проблемного, проектного навчання та ігрові технології (А. К. Остапенко);

3) технології інтерактивного навчання, а саме: технології кооперативного і колективно-групового навчання, ситуативного моделювання та технологію опрацювання дискусійних питань (О. І. Пометун, Л. В. Пироженко);

4) практичні заняття-конференції, які також можуть проводитися дистанційно (Н. А. Суворова) та інші [1, с. 94].

Застосування кожної з цих технологій у навчальному процесі спрямоване на формування відповідних компетенцій, необхідних у майбутній професійній діяльності. Цілком прийнятним, на нашу думку, є визначення відомим педагогом-дослідником М. В. Кларінім мети технологічного підходу до навчання – побудова навчального процесу з урахуванням поставлених завдань, тобто чітко сформульованого очікуваного результату, зокрема, соціального замовлення, освітніх орієнтирів, мети та змісту освіти. Набір навчальних цілей, визначення критеріїв їх вимірювання й оцінки, точне визначення умов навчання – це основні складові програмованого навчання, яке, за твердженням науковця, і формує «фундамент» педагогічних технологій [2; 3].

У сучасних умовах міжнародної освітньої інтеграції ключову роль у створенні єдиного освітнього простору як провідного завдання Болонського процесу відіграє академічна мобільність. Під академічною мобільністю ми розуміємо форму освітнього самовдосконалення людини, її здатність і бажання змінювати себе і навколишній світ завдяки отриманим знанням. Це процес усвідомленого формування навичок вільного пересування у міжнародному освітньому просторі та вільного доступу до інформації.

Варто зауважити, що академічна мобільність є передумовою формування професійної мобільності майбутніх фахівців, яка дає можливість «професійного розвитку шляхом організації підвищення кваліфікації, додаткового навчання, навчання на робочому місці, ротації, наставництва, самоосвіти, введення механізму обміну спеціалістами та заохочення участі працівників у програмах індивідуальних грантів» [4, с. 84].

Для розвитку професійної мобільності майбутніх економістів доцільно використовувати інноваційні педагогічні технології з урахуванням її невід'ємних складників – особистісного та діяльнісного.

Вдалою і цілком обґрунтованою, на нашу думку, є класифікація педагогічних технологій Л. Л. Сушенцевої, яка виділяє технології: модульні, структурно-логічні (задачні), діалогові, ігрові, проектні, комп'ютерні,

тренінгові та кейс-технології [5, с. 67-68].

Також заслуговують на увагу визначені О. М. Ієвлевим види інноваційних педагогічних технологій, які покращують результативність освітнього процесу і, як наслідок, конкурентоспроможність випускників. Так, для формування професійної мобільності науковець пропонує використовувати такі види, як: технологія форсайту; технологія керованого самонавчання; «Мозковий штурм» і «Case-метод» («casestudy»); технологія ігрового моделювання ситуацій; технологія проективної діяльності; тренінгова технологія; технологія використання педагогічно-маніпулятивних впливів в освітньому процесі; професійно-інтегрована (особистісно практико-орієнтована) інноваційна технологія [1, с. 95].

Зазначимо, що професійна оперативність, гнучкість, безперервне самовдосконалення та самоосвіта, вміння застосовувати отримані знання в різних за складністю професійних ситуаціях – це основні вимоги, які висувають роботодавці. Відповідно, саме професійна мобільність визначає успішність професійної діяльності сучасних спеціалістів. Тому сформовані під час навчання у закладах вищої освіти інтеркультурні, професійні і особистісні компетенції сприятимуть професійній самореалізації майбутніх економістів.

Отже, головним шляхом удосконалення професійної підготовки компетентних і конкурентоспроможних фахівців, на нашу думку, є формування професійної мобільності засобами інноваційних педагогічних технологій.

Список використаних джерел:

1. Ієвлев О.М. Формування професійно-педагогічної мобільності майбутнього викладача засобами інноваційних педагогічних технологій. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. № 62. Т. 2. Запоріжжя: КПУ, 2019. С. 93-97.
2. Кларин М.В. Инновации в мировой педагогике: обучение на основе исследования, игры и дискуссии (анализ зарубежного опыта). Рига: Эксперимент, 1998. 180 с.
3. Кларин М.В. Педагогическая технология в учебном процессе: анализ зарубежного опыта. М.: Знание, 1989. 78 с.
4. Слозанська Г. Особливості академічної мобільності у вищих навчальних закладах. Social Work and Education, Vol.2. № 1. Тернопіль: ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2015. С. 82-88.
5. Сушенцева Л.Л. Інноваційні педагогічні технології у процесі підготовки майбутнього професійно мобільного педагога професійного навчання у вищому навчальному закладі (теоретичний аспект). Наукові записки. Серія: Проблеми методики фізико-математичної і технологічної освіти. Вип. 9 (3). Кропивницький: ЦДПУ ім. В. Винниченка, 2016. С. 65-70.